

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน
เอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ
The Priority Needs of Developing Management toward Excellence of
Private Schools in Phatthalung Province Based on
the Concept of Life and Career Skills

กรวีร์ ขาวดี

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: korawee-kaw-dee_42@hotmail.com

ชญาพิมพ์ อูสาโท

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

E-mail: chayapim.u@chula.ac.th

Korawee Khaodee

Student, Master of Education Program

Education Administration Division, Department of Educational Policy

Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University

Chayapim Usaho

Lecturer, Master of Education Program

Education Administration Division, Department of Educational Policy

Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University

รับเข้า: 15 มิถุนายน 2563 แก้ไข: 25 มิถุนายน 2563 ตอรับ: 29 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง 189 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 21 คน ครู 168 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) 0.67-1.00 โดยแบบสอบถามมี

ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 129 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ผลการวิจัย พบว่า ผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{Modified}=0.383$) มีทักษะชีวิตและอาชีพด้านการยืดหยุ่น มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified}=0.308$) พิจารณาองค์ประกอบย่อยของผลลัพธ์ที่มีลำดับความจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ การรับฟังเสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีทักษะชีวิตและอาชีพด้านความรับผิดชอบ มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified}=0.323$) และการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ ด้านกลยุทธ์ ($PNI_{Modified}=0.469$) มีทักษะชีวิตและอาชีพด้านการคิดริเริ่ม มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified}=0.488$) พิจารณาองค์ประกอบย่อยของการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีลำดับความจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ การจัดทำแผนกลยุทธ์ มีทักษะชีวิตและอาชีพด้านการคิดริเริ่ม มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified}=0.536$)

คำสำคัญ: การบริหารสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเอกชน ทักษะชีวิตและอาชีพ

Abstract

This research aimed to: study the need of developing management toward excellence of Private schools in Phatthalung province based on Life and career skills using descriptive research methods. The population consisted of 21 private schools in Phatthalung province. The informants consisted of 21 school directors and 168 teachers. The research instrument was a questionnaire that had an index of item objective congruence (IOC) of 0.67-1.00. The questionnaire was a checklist form and a rating scale with a total of 129 questions. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and priority needs index modified ($PNI_{Modified}$). The results of the research revealed that the highest priority needs of the result of developing management toward excellence are student and stakeholder-focused results ($PNI_{Modified}=0.383$) and the element of Life and career skills is flexibility has the highest priority development needs ($PAN Modified=0.308$). The highest priority needs of the sub-elements of the result of developing management toward excellence is Student and Stakeholder Listening and the element of life and career skills is responsibility has the

highest priority developing needs ($PNI_{Modified}=0.323$). The highest priority need of developing management toward excellence is a strategy ($PNI_{Modified}=0.469$) and the element of Life and career skills is initiative has the highest priority developing needs ($PNI_{Modified}=0.488$). The highest priority needs of the sub-elements of the developing management toward excellence are strategic planning and the element of life and career skills is initiative has the highest priority developing needs ($PNI_{Modified}=0.536$).

Keywords: management towards excellence, private school, life and career skills

บทนำ

ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skills) ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มและนำตนเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้ผลิตที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีวิตส่วนตัวหรือการทำงาน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ซึ่งควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามพัฒนาการของสมองตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย (วิจารณ์ พานิช, 2555) เพราะเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านร่างกายที่มีพัฒนาการตามวัย (Jansen, 2013) และด้านจิตใจ ขณะเดียวกันการพัฒนาทักษะชีวิตยังเป็นภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีและมีความสุข (WHO, 1999) ทักษะชีวิตและอาชีพจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนในทุกๆระดับชั้น แต่ปัจจุบันเด็กไทยยังขาดทักษะชีวิตและการทำงานเป็นทีมถึงแม้จะเป็นทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โดยพบว่าสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาทำให้นักเรียนขาดทักษะเหล่านี้ ดังนั้นจึงควรเพิ่มพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้จากที่โรงเรียน ซึ่งสามารถควบคุมได้มากกว่าบ้านที่มีหลายปัจจัยมาเกี่ยวข้อง (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2556)

การบริหารโรงเรียนตามกลยุทธ์จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA (Office of The Basic Education Commission Quality Award) ปี 2559-2560 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) โดยการนำเกณฑ์ไปใช้จะทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาทุกส่วนของโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศ มีการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง วางแผนและปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะชีวิตและอาชีพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 อย่างมีความสุข

โรงเรียนเอกชนมีการบริหารจัดการที่มีอิสระโดยบริหารอย่างระบบธุรกิจซึ่งคล่องตัวมากกว่าระบบราชการ จึงสามารถลดขั้นตอนและระเบียบวิธีการในการสั่งการ บังคับบัญชา สามารถตัดสินใจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านต่าง ๆ ตลอดจนบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่ ทำให้ประหยัดเวลา งบประมาณและกำลังคน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556) จึงเหมาะสมจะนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA มาปรับใช้กับบริบทโรงเรียนเพื่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศให้นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพ

จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2562–2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง พบว่าได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิดของการวิจัยไว้ว่า สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และทักษะสำคัญของผู้เรียน ต้องพัฒนาคุณภาพคนพัทลุงให้มีความรู้ มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2562) และจากการศึกษารายงานการพัฒนาดตนเองของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการประเมินด้านที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุงอยู่ในระดับปานกลาง

จากความสำคัญข้างต้น จึงต้องมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและครูในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันและทักษะการทำงานทั้งในส่วนของตนเองและร่วมกับผู้อื่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาที่มีเป้าหมายมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและครูในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

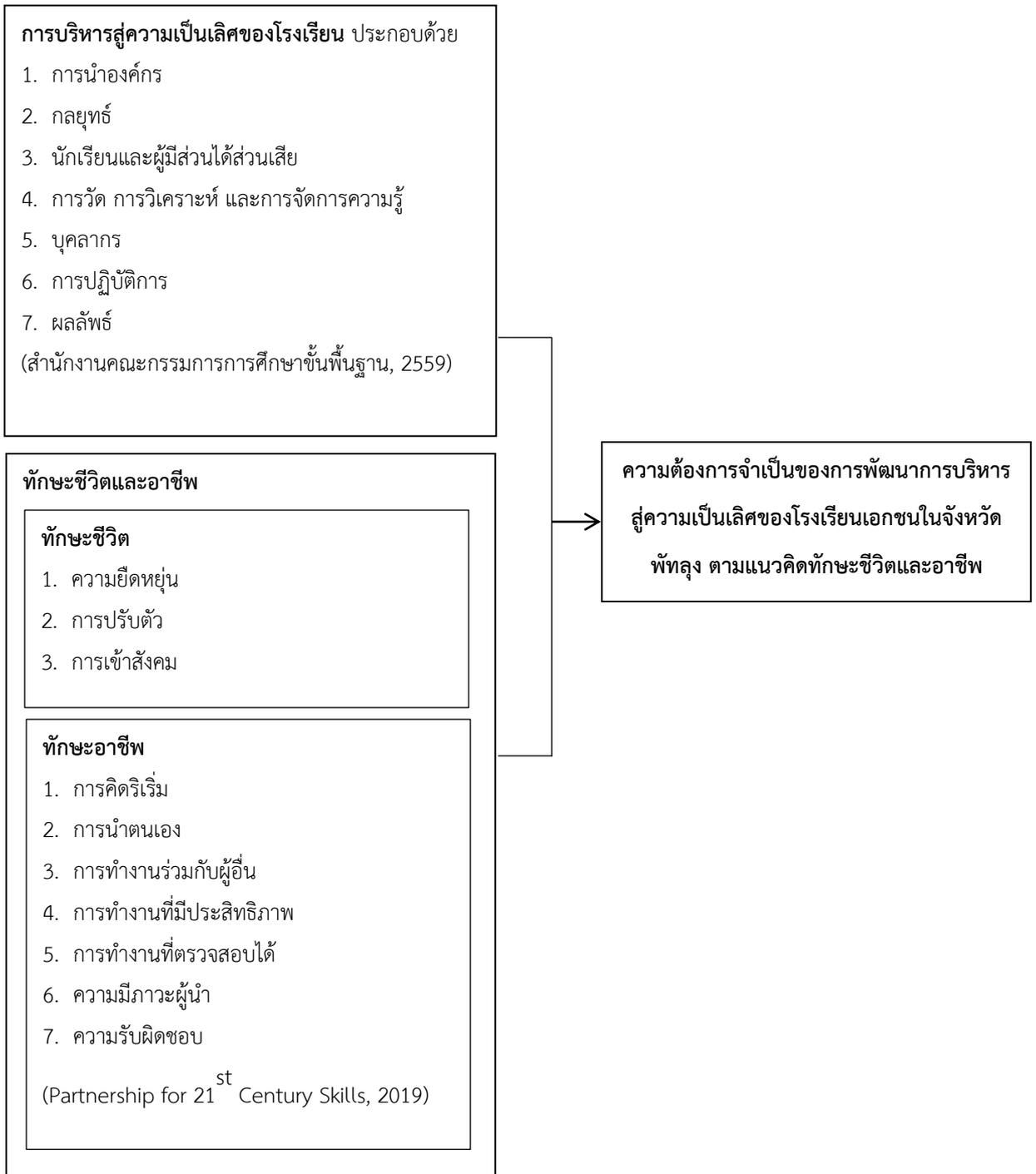
เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (OBECQA) ประกอบด้วย การนำองค์กร กลยุทธ์ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ บุคลากร การปฏิบัติการ และผลลัพธ์

2. ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการยืดหยุ่น การปรับตัว การคิดริเริ่ม การนำตนเอง การเข้าสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานที่มีประสิทธิภาพ การทำงานที่ตรวจสอบได้ ความมีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประกอบด้วย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง จำนวน 21 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 21 คน ซึ่งใช้การเลือกแบบเจาะจง และครู 168 คน ซึ่งใช้การสุ่มอย่างง่าย รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 189 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ มี 2 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และชุดที่ 2 สำหรับครู ได้แก่ ครูผู้สอน แบบสอบถามแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งมีคำถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ตามตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ และระดับการศึกษาสูงสุด คำถามชุดที่ 2 สำหรับครู ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ตำแหน่งครูผู้สอน ระยะเวลาที่สอน ในโรงเรียนนี้ และระดับการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 120 ข้อ ซึ่งทั้งคำถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และคำถามชุดที่ 2 สำหรับครู ใช้ข้อความเดียวกัน

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งทั้งคำถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และคำถามชุดที่ 2 สำหรับครู ใช้ข้อความเดียวกัน

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นข้อเสนอเพิ่มเติมในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ เป็นคำถามปลายเปิดแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น (Open-Ended Question)

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ และด้านการวิจัย เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามและวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อความที่มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 จึงสามารถนำไปใช้ได้

จากผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม จากข้อคำถามทั้งหมด 129 ข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่า IOC=0.67 มีจำนวน 2 ข้อ และ IOC=1.00 มีจำนวน 127 ข้อ ดังนั้น ข้อคำถามสามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ $PNI_{Modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ดังนี้

$$PNI_{Modified} = \frac{(I)-(D)}{(D)}$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็น
I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพจริง

จากนั้นจัดลำดับความสำคัญจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงค่าดัชนีจากมากหาไปน้อย

ผลการวิจัย

ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ มีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและทักษะชีวิตและอาชีพ

ผลลัพธ์ของ ความเป็นเลิศ	การบริหารสู่ความ เป็นเลิศ	ทักษะชีวิตและอาชีพ											
		ความยืดหยุ่น	การปรับตัว	การเข้าสังคม	การคิดริเริ่ม	การนำตนเอง	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	การทำงานที่มีประสิทธิภาพ	การทำงานที่ตรวจสอบได้	ความมีภาวะผู้นำ	ความรับผิดชอบ	เฉลี่ยรวม	
ผลลัพธ์ด้านการนำ องค์กรและการ กำกับดูแลองค์กร 0.381 (2)	การนำ องค์กร	การนำองค์กร โดยผู้นำระดับสูง (1)	0.387 (3)	0.394 (1)	0.365 (7)	0.359 (9)	0.390 (2)	0.354 (10)	0.365 (8)	0.368 (6)	0.376 (4)	0.369 (5)	0.373
	0.359 (4)	การกำกับดูแล องค์กรและความ รับผิดชอบต่อ สังคม (2)	0.343 (6)	0.340 (7)	0.348 (5)	0.361 (1)	0.353 (3)	0.339 (9)	0.340 (8)	0.359 (2)	0.351 (4)	0.327 (10)	0.346

ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและทักษะชีวิตและอาชีพ

ผลลัพธ์ของ ความเป็นเลิศ	การบริหารสู่ความ เป็นเลิศ	ทักษะชีวิตและอาชีพ												
		ค่า $PNI_{Modified}$ และ ลำดับค่า $PNI_{Modified}$	ค่า $PNI_{Modified}$ และ ลำดับค่า $PNI_{Modified}$	ความยืดหยุ่น	การปรับตัว	การเข้าสังคม	การคิดริเริ่ม	การนำตนเอง	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	การทำงานที่มีประสิทธิภาพ	การทำงานที่ตรวจสอบได้	ความมีภาวะผู้นำ	ความรับผิดชอบ	เฉลี่ยรวม
				สภาพแวดล้อม ของบุคลากร (1)	ความผูกพันของ บุคลากร (2)	การวัด	การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผล การดำเนินการ (1)	การจัดการข้อมูล สารสนเทศ (2)	การวัดด้านนักเรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	การวิเคราะห์ และการจัดการ	การวัดด้านนักเรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	การวิเคราะห์ และการจัดการ	การวัดด้านนักเรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	การวัดด้านนักเรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย
ผลลัพธ์ด้าน บุคลากร 0.344 (5)	บุคลากร 0.388 (2)	0.383 (8)	0.341 (9)	0.383 (8)	0.341 (9)	0.383 (8)	0.341 (9)	0.383 (8)	0.341 (9)	0.383 (8)	0.341 (9)	0.383 (8)	0.341 (9)	
ผลลัพธ์ด้านการเงินและ การตลาด	วิเคราะห์ และการจัดการ	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	
ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร และการกำกับดูแลองค์กร	วิเคราะห์ และการจัดการ	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	0.307	0.320 (3)	
ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและ กระบวนการ	ความรู้ 0.301 (5)	0.296	0.285 (8)	0.296	0.285 (8)	0.296	0.285 (8)	0.296	0.285 (8)	0.296	0.285 (8)	0.296	0.285 (8)	
ผลลัพธ์ด้านบุคลากร		0.301	0.302 (5)	0.301	0.302 (5)	0.301	0.302 (5)	0.301	0.302 (5)	0.301	0.302 (5)	0.301	0.302 (5)	
ลำดับความต้องการจำเป็น		0.369 (1)	0.365 (4)	0.369 (1)	0.365 (4)	0.369 (1)	0.365 (4)	0.369 (1)	0.365 (4)	0.369 (1)	0.365 (4)	0.369 (1)	0.365 (4)	

จากตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ และทักษะชีวิตและอาชีพ พบว่า ผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{Modified}=0.383$) รองลงมาคือ ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ($PNI_{Modified}=0.381$) ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ($PNI_{Modified}=0.369$) ผลลัพธ์ด้านการเงินและการตลาด ($PNI_{Modified}=0.361$) และผลลัพธ์ด้านบุคลากร ($PNI_{Modified}=0.344$) มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาด้านการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในการบริหารสู่ความเป็นเลิศคือ กลยุทธ์ (PNI_{Modified}=0.469) รองลงมา คือ บุคลากร (PNI_{Modified}=0.388) การปฏิบัติการ (PNI_{Modified}=0.363).การนำองค์กร (PNI_{Modified}=0.359) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (PNI_{Modified}=0.301) ตามลำดับ และด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (PNI_{Modified}=0.289) มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาด้านทักษะชีวิตและอาชีพในภาพรวมที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ความยืดหยุ่น (PNI_{Modified}=0.369) รองลงมา คือ การทำงานที่ตรวจสอบได้ (PNI_{Modified}=0.366) การนำตนเอง (PNI_{Modified}=0.366) การปรับตัว (PNI_{Modified}=0.365) การคิดริเริ่ม (PNI_{Modified}=0.365) การเข้าสังคม (PNI_{Modified}=0.363).การทำงานที่มีประสิทธิภาพ (PNI_{Modified}=0.361) ความมีภาวะผู้นำ (PNI_{Modified}=0.359) ความรับผิดชอบ (PNI_{Modified}=0.354) และการทำงานร่วมกับผู้อื่น (PNI_{Modified}=0.349) มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณารายด้านการบริหารสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ด้านกลยุทธ์ องค์ประกอบด้านการจัดทำแผนกลยุทธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและการคิดริเริ่มของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.536) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมของบุคลากรของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและการเข้าสังคมของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.439) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการปฏิบัติการ องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและความยืดหยุ่นของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.401) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการนำองค์กร การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูงของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและการปรับตัวของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.394) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ องค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและการคิดริเริ่มของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.322) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์ประกอบด้านการรับฟังเสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการบริหารสู่ความเป็นเลิศและความรับผิดชอบของทักษะชีวิตและอาชีพ (PNI_{Modified}=0.323) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพ อภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า 1. เมื่อพิจารณาผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ ผลลัพธ์ด้าน

นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทักษะความยืดหยุ่น มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด

จะเห็นได้ว่า โรงเรียนควรมีช่องทางการสื่อสารกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ จัดกิจกรรมที่เป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้โรงเรียนสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความยืดหยุ่นของนักเรียนและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับ อรรถนพ คนเที่ยง (2559) ที่พบว่า โรงเรียนควรลำดับความสำคัญของข้อร้องเรียนที่ได้รับจากนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำไปแก้ไขทุกภาคการศึกษา วิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวโน้มนำการดำเนินงานในอนาคต โดยสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เป็นช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จิตติภา ศัพท์เสน, 2558) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความผูกพันของนักเรียน หากนักเรียนเกิดความผูกพันกับเพื่อน ครู และโรงเรียน นักเรียนจะเกิดความไว้วางใจ ความเคารพ เป็นผลให้นักเรียนมีความยืดหยุ่น สามารถเปิดใจยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่นได้ สอดคล้องกับที่ ชยาภรณ์ คำดุย (2559) พบว่า ความรู้สึกไว้วางใจของนักเรียนจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี สนับสนุนให้นักเรียนมีใจเปิดรับและสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจและสังคมได้อย่างเหมาะสม การที่โรงเรียนสร้างความร่วมมือกับนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จะช่วยส่งเสริมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนได้ดี สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้ และหากคุณครูและนักเรียนในโรงเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจและจริงใจต่อกัน จะทำให้สามารถยอมรับสิ่งต่าง ๆ ได้ตามความจริง มีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (รณภัทธกตตวันวงศ์, 2557) ซึ่งการมีความยืดหยุ่นจะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเปิดใจยอมรับฟังคำวิจารณ์และการติชมจากผู้อื่น นำไปสู่การปรับตัวและพัฒนาตนเอง รวมถึงช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน (โชติญา เผ่าจินดา, 2560) สอดคล้องสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่กำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียนในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21

2. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ พบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านกลยุทธ์ ที่เน้นการจัดทำแผนกลยุทธ์ และทักษะการคิดริเริ่ม มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด

จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ยังขาดการจัดทำแผนกลยุทธ์ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดริเริ่ม ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อให้มีแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพโดยเน้นทักษะการคิดริเริ่ม สอดคล้องกับที่ ชัดติยา ด้วงสำราญ (2552) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อ

รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การบริหารโรงเรียนโดยมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ดี มีผู้บริหารและครูร่วมกำหนดกลยุทธ์และดำเนินการไปตามระบบวงจรเดมมิ่ง (PDCA) จะทำให้โรงเรียนได้รับผลลัพธ์ที่ดี (เกษศิริ กมล, 2556) เช่นเดียวกับที่ จงรัชช์ ศรีทิพย์ (2560) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เนื่องจากความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนต้องมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน โรงเรียนเอกชนต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนกลยุทธ์มาก เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง (กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์, 2557) หากต้องการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่ม คิดวางแผน เริ่มกำหนดเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โรงเรียนต้องมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ ที่ระบุแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้มีความคิดริเริ่ม รวมถึงกำหนดกิจกรรมและทรัพยากรที่ใช้ ที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดการเป้าหมายและเวลา ในการพัฒนาทักษะการคิดริเริ่มของนักเรียน ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนเป้าหมายในชีวิต หลังจากทำให้นักเรียนได้รู้จักตนเองทราบว่าตนเองชอบในด้านใด แล้วให้นักเรียนเริ่มคิดวางแผน กำหนดเป้าหมายในชีวิตด้วยตัวเอง เพื่อจะได้พัฒนาตนเองไปยังเป้าหมายที่ต้องการ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (ปนัดดา นกแก้ว, 2562) การกำหนดเป้าหมายและบริหารจัดการเวลาโดยสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ทำให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตประจำวันและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Partnership for 21st Century Skills, 2019) สอดคล้องกับที่ โชติญา เผ่าจินดา (2560) กล่าวว่า ทักษะการคิดริเริ่มจะช่วยให้เด็กสามารถกำหนดเป้าหมายของงานที่ได้รับมอบหมายได้ชัดเจนตามเวลาที่กำหนด เหมาะสมกับปัจจุบันที่การดำรงชีวิตจะมีภาระหน้าที่ จึงมีความจำเป็นต้องมีทักษะในการกำหนดเป้าหมายและบริหารเวลา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรจัดให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารและแสดงความคิดเห็นจากนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความยืดหยุ่นได้

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ผลลัพธ์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทักษะชีวิตและอาชีพในด้านทักษะการยืดหยุ่น

2. ผู้บริหารและครู ควรมีการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการร่วมกัน โดยผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมถึงกำหนดกิจกรรมและทรัพยากรที่ใช้ เพื่อหา

แนวทางที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการทำงาน มีความคิดริเริ่มในการวางแผนการดำรงชีวิต สามารถกำหนดเป้าหมายและบริหารจัดการเวลาในการใช้ชีวิตประจำวันและการทำงานได้

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านกลยุทธ์ องค์กรประกอบย่อยด้านการวางแผนกลยุทธ์และทักษะชีวิตและอาชีพในด้านการคิดริเริ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการยืดหยุ่น เนื่องจากผลลัพธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้นักเรียนมีทักษะการคิดริเริ่ม เนื่องจากการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านกลยุทธ์มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์. (2556). กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษศิริ กมล. (2556). การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มัลคอล์ม บอลดริจ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัตติยา ดวงสำราญ. (2552). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จงรักษ์ ศรีทิพย์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(1), 201-215.
- จิตติภา ศัพทเสน. (2558) แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีโรงเรียนนนทรีวิทยา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา(OJED), 10(3): 261-271.
- ชยาภรณ์ คำตู่. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและงานอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ, 11(2): 25-33.

- โชติธญา เผ่าจินดา. (2560). การตรวจสอบความตรงของโมเดลทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสาร Veridian E Journal Su, 10(1): 458-470.
- ปนัดดา นกแก้ว. (2562). ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รมณภัทร กตตันวงศ์. (2557). การศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ตาปลาพับลิเคชัน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสทกรรม การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). บทบาทของโรงเรียนเอกชน. ค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2564, จาก <https://sites.google.com/site/prachasampan56/bthbath-khxng-rongreiyn-xekchn>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง. (2562). แผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ.2562 – 2565. ค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564, จาก http://phatthalung1.go.th/phatthalung_Edu/
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2556). สสค.เปิดผลสำรวจทักษะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21. ค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563, จาก: <http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=570>
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณพ คนเที่ยง. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามฯ เทียบเคียงเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Jansen, A. N. B. (2013). **Life Skills that Enable Resilience: A Profile of Adolescents from a Coloured Community in Kimberley**. Doctoral dissertation. University of the Free State.

Partnership for 21st Century Skills. (2019). **Framework for 21st century learning**
Retrieved on December 7th, 2020, From <https://www.battelleforkids.org/networks/p21/frameworks-resources>.